

VI НАУКОВІ ЧИТАННЯ імені АКАДЕМІКА ЄВГЕНА ЛАЗАРЕНКА

Чергові Шості наукові читання імені видатного українського вченого, педагога і громадського діяча академіка Євгена Костянтинівича Лазаренка відбулися 13 січня 2010 р. на геологічному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка (КНУ). Дата, місце проведення і програма були визначені не випадково: напередодні, 3 січня, виповнилося 70 років одному із найталановитіших учнів акад. АН України Є.К. Лазаренка — Володимирі Івановичу Павлишину — д-ру геол.-мінерал. наук, професору кафедри мінералогії, геохімії та петрографії геологічного факультету КНУ. Організаторами читань виступили Українське мінералогічне товариство та КНУ.

У читанні взяло участь понад 100 осіб, передусім викладачі та студенти КНУ, а також представники державних, наукових і навчальних закладів столиці та інших міст України: Державної геологічної служби, Державного комітету ядерної безпеки, Державного гемологічного центру України, концерну “Надра”, Інституту геологічних наук НАН України, Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України, Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України, Інституту телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України, Інституту геохімії навколишнього середовища НАН України, Львівського національного університету імені Івана Франка, Одеського національного університету імені І.І. Мечнікова та ін.

Вступним словом читання відкрив декан геологічного факультету КНУ, д-р геол. наук, професор С.А. Вижда, після чого ювіляр, професор В.І. Павлишин, прочитав ґрунтовну доповідь на тему “Шляхи розвитку та доля мінералогії в Україні” *. У доповіді В.І. Павлишин висвітлив основні чинники розвитку мінералогії в країні і як магістральний — розвиток усіх фундаментальних і прикладних напрямів сучасної мінералогії з акцентом на особливе значення розвитку регіонально-мінералогічних

* Повний текст доповіді опубліковано у спеціальному номері “Мінералогічного журналу” (т. 31, № 4, 2009), присвяченому видатному українському вченому-мінералогу Володимирі Івановичу Павлишину. На прохання редакції та за згодою автора стаття передрукована у часописі “Українознавство”, 2010 р.

досліджень, фундатором і науковим керівником яких упродовж тривалого часу був його вчитель академік Є.К. Лазаренко. За нинішніх кризових умов, наголосив доповідач, необхідно скористатись історичним досвідом і висунути на перший план розвиток прикладної мінералогії — чинник, що стимулює розвиток усіх напрямів мінералогії. Як актуальне питання, на його думку, є створення в Україні нових гірничорудних галузей: рідкіснометалевої, золоторудної, міднорудної, кварцової.

Зі спогадами про наукову діяльність акад. Є.К. Лазаренка виступив акад. М.П. Щербак, який підкреслив важливість напрацювань Євгена Костянтиновича у сфері генетичної мінералогії, оскільки, за словами М.П. Щербака, знання генезису мінералів відкриває шлях до правильної оцінки родовищ корисних копалин, якості руд, ефективного і комплексного використання усіх мінералів, що їх складають.

На останок пленарного засідання учасники читань з великим задоволенням прослухали майже годинний виступ пісенно-інструментального гурту Тараса Компаніченка, який виконував стародавні українські твори на старих, нині екзотичних, інструментах.

Завершилися читання товариською зустріччю з нагоди 70-річчя професора В.І. Павлишина, якого тепло привітали керівництво геологічного факультету КНУ, колеги по кафедрі, гості зі Львова, Одеси, Харкова, представники київських наукових і державних організацій. Ювіляру було вручено галузеві нагороди, пам'ятні подарунки, серед яких найдорожчими і найвагомішими, за визначенням самого Володимира Івановича, стали:

- вручення заступником директора Державного гемологічного центру України О.Л. Гелетою сертифікату про присвоєння унікальному кристалу берилу, що знаходиться в Музеї коштовного і декоративного каміння (сміт Володарськ-Волинський, Житомирська обл.), іменної назви “Професор В.І. Павлишин”;

- обрання Володимира Івановича почесним членом Російського мінералогічного товариства (РМТ); в офіційному листі, підписаному Президентом РМТ Д. Рундквістом та віце-президентом РМТ Ю. Мариним (від 3 січня 2010 р.), зокрема, зазначено (мовою оригінала): “Нам хорошо известны Ваши труды по разработке научных основ использования типоморфных минералов для прогноза, поисков и оценки месторождений полезных ископаемых, Ваши замечательные учебники по общей и генетической минералогии. Мы высоко ценим Вашу активную позицию, Ваш энтузиазм, способствовавший внедрению минералогических методов исследования в геологическую практику. На протяжении многих лет Вы являетесь активным деятелем Украинского минералогического общества и его периодических изданий, достойным продолжателем дела своего учителя академика Евгения Константиновича Лазаренко”.